

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 1

1-) Bu bölümün başında hangi sûre parçası zikredilerek ana konuya giriş yapılıyor? (13 kelime)

Allah'ın birliğini ve

2-) Karşı tarafın temsilcisi neden “şeytan gibi” bir tavır içinde tasvir ediliyor? (13 kelime)

Hakikati kabul etmeyip

3-) İlk amaçta söz alan kimse, kendi tarafı adına nasıl bir arayışa girmiş ama sonuç alamamıştır? (9 kelime)

Varlıklar içinde

4-) Birinci soruda esasen hangi mesele gündeme getiriliyor? (13 kelime)

Tek olan ve

5-) Kâinattaki bağların ve düzenlerin Allah'ın birliğine delil olması, tesadüf anlayışını nasıl etkiler? (6 kelime)

Tesadüf

6-) Metinde geçen varlık sıralaması, Allah'ın birliğinin kapsamı hakkında ne hissettirir? (5 kelime)

Birliğin

7-) Burada Kur'an'ın delil olarak özellikle hangi iki büyük alanı öne çıkardığı belirtiliyor? (6 kelime)

Göklerin

8-) Önceki mevkıfta zerreden semaya kadar gidilmesi ile bu mevkıfta semadan zerreye işaret edilmesi arasında nasıl bir ilişki vardır? (9 kelime)

İkisi de

9-) Bu pasajda “tevhid mührü”nün her yerde bulunduğu fikri nasıl temellendiriliyor? (13 kelime)
En küçük parçadan

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 2

1-) “İkinci Mevkıf”ta ele alınan ana mesele nedir? (7 kelime)

Allah’ın

2-) İnkâr tarafının sözcüsü kendi görüşünü niçin doğrudan ispat edemediğini kabul ediyor? (10 kelime)

Çünkü varlık

3-) Buna rağmen soru sormasının psikolojik yönü nasıl yorumlanabilir? (11 kelime)

Yenilgiyi kabul

4-) Sorusunda “siz neye dayanıyorsunuz?” derken, tevhid ehlinin hangi tür deliller kullandığı cevapta belirtiliyor? (12 kelime)

Kâinattaki varlıklar ve

5-) Kur’an’dan verilen örneklerde özellikle yaratılışın anılması neyi öğretir? (6 kelime)

Yaratılmış

6-) Metindeki anlatıma göre “zîşuur” insanın görevi nedir? (7 kelime)

Gördüğü

7-) Metne göre bilinç sahibi insanın bu konuda serbestçe inkâr etmesi neden mümkün görülüyor? (10 kelime)

Çünkü yaratılıştaki

8-) Birinci mevkıftan burada yapılan hatırlatma, metnin hangi yönünü güçlendiriyor? (8 kelime)

Delillerin sürekliliğini

9-) Metindeki bütün delillerin ortak yönü nedir? (10 kelime)
Hepsi kâinata

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 3

1-) Metindeki muhataplardan biri “ehl-i tevhid” olarak anılıyor. Bu ifade kimleri belirtir? (5 kelime)

Allah’ın

2-) “Üç maksadı var” denmesi, metnin yapısı hakkında bize ne söyler? (8 kelime)

Konunun planlı

3-) Buna rağmen o temsilci ne yapmaya yöneliyor? (9 kelime)

Birlik inancını

4-) Varlıkların her birinin “parlak delil” sayılması onların hangi yönüne dikkat çeker? (6 kelime)

Kendi

5-) Cevapta bütün varlıkların delil olması, insanın tevhid için uzak ve zor örnekler aramasını gerekli kılar mı? (7 kelime)

Hayır,

6-) Kâinattaki düzenli bağlar ve varlık zincirleri özellikle neyi göstermektedir? (5 kelime)

Allah’ın

7-) Metinde insanın bu deliller karşısında Allah’ı kabul etmeye “mecbur” olduğu söylenirken nasıl bir mecburiyet kastediliyor? (9 kelime)

Akıl ve

8-) Bilinç sahibi insanın Allah’ı kabul etmeye mecbur kalması, kör bir zorlamadan mı kaynaklanır? (7 kelime)

Hayır,

9-) Bu parçanın ana fikri kısa olarak nasıl özetlenebilir? (14 kelime)
Kâinatın tamamı Allah'ın

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 4

1-) Bu bölümde geçen ilk soru, inanç tartışmasında hangi iki tarafı karşı karşıya getiriyor? (10 kelime)
Şirk ve

2-) İnkâr tarafının temsilcisi, varlıklarda kendi görüşüne ait bir “hisse” bulamadığını söyleyerek aslında neyi itiraf etmiş olur? (8 kelime)
Şirk düşüncesinin

3-) Buna rağmen yine de hangi yöntemle etkili olmaya çalışıyor? (8 kelime)
Doğrudan ispat

4-) Zerrelerle yıldızların aynı hakikate işaret etmesi ne bakımdan önemlidir? (10 kelime)
Küçük-büyük ayrımı

5-) Gökler ve yerin yaratılışının apaçık delil sayılması, Allah’ın varlığını sadece soyut bir fikir olmaktan nasıl çıkarır? (9 kelime)
Onu gözlenen

6-) Göklerin ve yerin yaratılışından hareketle ulaşılan zorunlu sonuç nedir? (7 kelime)
Bu

7-) Bu pasajda delillerin “bedahet derecesinde” olduğu söylenince ne kastedilir? (10 kelime)
Açıklıklarının çok

8-) Tevhid inancının burada hem nakil hem akıl ile desteklenmesi neyi gösterir? (12 kelime)
İslam'ın inanç esaslarının

9-) Parçaya göre sağlam iman için en önemli dayanak nedir? (7 kelime)
Allah'ın

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 5

1-) Bölümün başındaki besmele, metnin hangi manevi çerçevede ilerlediğini gösterir? (9 kelime)

Allah'ın adıyla

2-) İlk amaçta, inkâr tarafının temsilcisi önce hangi noktada başarısız kalmıştır? (11 kelime)

Varlıklar içinde

3-) Cevapta daha önce kesin biçimde ispat edildiği söylenen eser hangisidir? (2 kelime)

4-) Birinci sorudaki “neden başka eller karışamıyor?” ifadesi hangi düşünceyi yokluyor? (7 kelime)

Allah'ın

5-) Cevabın başında bütün varlıkların ortak olarak neye delil olduğu söyleniyor? (13 kelime)

Hepsinin zorunlu varlığına

6-) Göklerin ve yerin yaratılışı neden sıradan bir olay gibi değil de çok güçlü bir kanıt gibi gösteriliyor? (11 kelime)

Çünkü bu

7-) Göklerin ve yerin yaratılışının delil gösterilmesi, insanı hangi gözlem alanına yöneltir? (7 kelime)

Etrafındaki

8-) Metinde daha önce zerreden yıldız kadar gösterilen işaretlerin

burada hangi maksada hizmet ettiği anlaşılıyor? (10 kelime)
Her seviyede

9-) Metne göre inkârcı tarafın temel zayıflığı nedir? (7 kelime)
İddiasını

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 6

1-) Bu metinde işlenen birinci soru, iman esaslarından hangisiyle doğrudan ilgilidir? (7 kelime)

Allah'ın

2-) İlk maksatta söz alan karşı taraf, kendi görüşü adına neyi ortaya koymadığını itiraf ediyor? (12 kelime)

Varlıklar içinde şirk

3-) Cevapta bütün varlıkların Allah'ın varlığına delil sayılması nasıl bir ispat yöntemidir? (7 kelime)

Kâinatı

4-) Kur'an'dan verilen örnekler neden özellikle yaratılış üzerinde duruyor? (9 kelime)

Çünkü yaratılış,

5-) Kur'an'ın herkesin anlayabileceği şekilde öne çıkardığı deliller nasıl nitelendiriliyor? (12 kelime)

Açık, göz önünde

6-) "Şirki tard eder" anlamındaki ifade, burada nasıl anlaşılmalıdır? (7 kelime)

Ortaklık

7-) Bu parçada şirk neden sadece yanlış bir inanç değil, aynı zamanda dayanaksız bir iddia gibi sunuluyor? (8 kelime)

Çünkü varlık

8-) Bu bölümde “vesvese” ile “delil” arasında nasıl bir karşıtlık kuruluyor? (12 kelime)
Vesvesenin temelsiz olduğu,

9-) Bütün parçayı dikkate alırsak, muhataba verilmek istenen ana ders nedir? (11 kelime)
Varlığa dikkatle

CEVAP ANAHTARI

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 1 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümün başında hangi süre parçası zikredilerek ana konuya giriş yapılıyor?

Allah'ın birliğini ve hiçbir şeye muhtaç olmadığını bildiren kısa süre bölümüyle giriş yapılıyor.

2-) Karşı tarafın temsilcisi neden “şeytan gibi” bir tavır içinde tasvir ediliyor?

Hakikati kabul etmeyip yine de şüphe çıkarma yoluna girdiği için böyle tasvir ediliyor.

3-) İlk amaçta söz alan kimse, kendi tarafı adına nasıl bir arayışa girmiş ama sonuç alamamıştır?

Varlıklar içinde şirk lehine bir dayanak aramış ama bulamamıştır.

4-) Birinci soruda esasen hangi mesele gündeme getiriliyor?

Tek olan ve sonsuz kudret sahibi bir Yaratıcı'nın neye dayanarak kabul edildiği soruluyor.

5-) Kâinattaki bağların ve düzenlerin Allah'ın birliğine delil olması, tesadüf anlayışını nasıl etkiler?

Tesadüf fikrini zayıflatır ve geçersiz kılar.

6-) Metinde geçen varlık sıralaması, Allah'ın birliğinin kapsamı hakkında ne hissettirir?

Birliğin bütün âlemi kuşattığını hissettirir.

7-) Burada Kur'an'ın delil olarak özellikle hangi iki büyük alanı öne çıkardığı belirtiliyor?

Göklerin ve yerin yaratılışı öne çıkarılıyor.

8-) Önceki mevkıfta zerreden semaya kadar gidilmesi ile bu mevkıfta semadan zerreye işaret edilmesi arasında nasıl bir ilişki vardır?

İkisi de aynı hakikati farklı yönlerden göstererek tevhidi pekiştirir.

9-) Bu pasajda “tevhid mührü”nün her yerde bulunduğu fikri nasıl temellendiriliyor?

En küçük parçadan en büyük gök cisimlerine kadar aynı ilâhî düzenin görülmesiyle temellendiriliyor.

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 2 - CEVAPLAR

1-) “İkinci Mevkıf”ta ele alınan ana mesele nedir?

Allah’ın birliğinin ispatı ve ortak koşmanın geçersizliğidir.

2-) İnkâr tarafının sözcüsü kendi görüşünü niçin doğrudan ispat edemediğini kabul ediyor?

Çünkü varlık âleminde görüşünü destekleyecek bir iz veya pay bulamıyor.

3-) Buna rağmen soru sormasının psikolojik yönü nasıl yorumlanabilir? Yenilgiyi kabul etmek istemeyip şüphe üzerinden etkili olmaya çalışma olarak yorumlanabilir.

4-) Sorusunda “siz neye dayanıyorsunuz?” derken, tevhid ehlinin hangi tür deliller kullandığı cevapta belirtiliyor?

Kâinattaki varlıklar ve düzen üzerinden gelen açık ve kesin deliller kullandığı belirtiliyor.

5-) Kur’an’dan verilen örneklerde özellikle yaratılışın anılması neyi öğretir?

Yaratılmış şeylere bakarak Yaratıcıyı tanımayı öğretir.

6-) Metindeki anlatıma göre “zîşuur” insanın görevi nedir?

Gördüğü delillerden hareketle Yaratıcıyı tanıyıp tasdik etmektir.

7-) Metne göre bilinç sahibi insanın bu konuda serbestçe inkâr etmesi neden mümkün görülüyor?

Çünkü yaratılıştaki apaçık deliller onu kabul etmeye zorlayacak kadar açıktır.

8-) Birinci mevkıftan burada yapılan hatırlatma, metnin hangi yönünü güçlendiriyor?

Delillerin sürekliliğini ve farklı bölümlerin birbirini tamamladığını güçlendiriyor.

9-) Metindeki bütün delillerin ortak yönü nedir?

Hepsi kâinatta tek bir yaratıcı irade ve kudret bulunduğunu göstermektedir.

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 3 - CEVAPLAR

1-) Metindeki muhataplardan biri “ehl-i tevhid” olarak anılıyor. Bu ifade kimleri belirtir?

Allah’ın birliğine inanan kimseleri belirtir.

2-) “Üç maksadı var” denmesi, metnin yapısı hakkında bize ne söyler? Konunun planlı ve aşamalı biçimde ele alınacağını söyler.

3-) Buna rağmen o temsilci ne yapmaya yöneliyor?

Birlik inancını sarsmak için şüphe uyandıracak sorular sormaya çalışıyor.

4-) Varlıkların her birinin “parlak delil” sayılması onların hangi yönüne dikkat çeker?

Kendi hâlleriyle Yaratıcıyı göstermelerine dikkat çeker.

5-) Cevapta bütün varlıkların delil olması, insanın tevhid için uzak ve zor örnekler aramasını gerekli kılar mı?

Hayır, çünkü deliller her tarafta zaten mevcuttur.

6-) Kâinattaki düzenli bağlar ve varlık zincirleri özellikle neyi göstermektedir?

Allah’ın birliğini kesin şekilde göstermektedir.

7-) Metinde insanın bu deliller karşısında Allah’ı kabul etmeye “mecbur” olduğu söylenirken nasıl bir mecburiyet kastediliyor?

Akıl ve vicdanın açık delil karşısında teslim olması kastediliyor.

8-) Bilinç sahibi insanın Allah’ı kabul etmeye mecbur kalması, kör bir zorlamadan mı kaynaklanır?

Hayır, apaçık delillerin aklı ikna etmesinden kaynaklanır.

9-) Bu parçanın ana fikri kısa olarak nasıl özetlenebilir?

Kâinatın tamamı Allah’ın tek olduğunu gösterir; bu yüzden O’na ortak düşünmek aklen de delilsizdir.

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 4 - CEVAPLAR

1-) Bu bölümde geçen ilk soru, inanç tartışmasında hangi iki tarafı karşı karşıya getiriyor?

Şirk ve dalalet tarafı ile tevhid ehli karşı karşıya getiriliyor.

2-) İnkâr tarafının temsilcisi, varlıklarda kendi görüşüne ait bir “hisse” bulamadığını söyleyerek aslında neyi itiraf etmiş olur?

Şirk düşüncesinin kâinatta destek bulmadığını itiraf etmiş olur.

3-) Buna rağmen yine de hangi yöntemle etkili olmaya çalışıyor? Doğrudan ispat yerine şüphe ve vesvese oluşturmaya çalışıyor.

4-) Zerrelerle yıldızların aynı hakikate işaret etmesi ne bakımdan önemlidir?

Küçük-büyük ayrımı olmadan her şeyin aynı birliğe şahit olduğunu gösterir.

5-) Gökler ve yerin yaratılışının apaçık delil sayılması, Allah’ın varlığını sadece soyut bir fikir olmaktan nasıl çıkarır?

Onu gözlenen âleme dayanan somut bir hakikat hâline getirir.

6-) Göklerin ve yerin yaratılışından hareketle ulaşılan zorunlu sonuç nedir?

Bu muazzam düzenin yüce bir Yaratıcıyı gösterdiğidir.

7-) Bu pasajda delillerin “bedahet derecesinde” olduğu söylenince ne kastedilir?

Açıklıklarının çok yüksek olduğu ve insanın kolayca fark edebileceği kastedilir.

8-) Tevhid inancının burada hem nakil hem akıl ile desteklenmesi neyi gösterir?

İslam’ın inanç esaslarının vahiy ile birlikte sağlam düşünceye de uygun olduğunu gösterir.

9-) Parçaya göre sağlam iman için en önemli dayanak nedir?

Allah’ın birliğini gösteren yaratılış delillerini doğru okumaktır.

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 5 - CEVAPLAR

1-) Bölümün başındaki besmele, metnin hangi manevi çerçevede ilerlediğini gösterir?

Allah'ın adıyla ve dinî bir tefekkür çerçevesinde ilerlediğini gösterir.

2-) İlk amaçta, inkâr tarafının temsilcisi önce hangi noktada başarısız kalmıştır?

Varlıklar içinde ortaklığa dayanak olacak en küçük bir pay bile bulamamıştır.

3-) Cevapta daha önce kesin biçimde ispat edildiği söylenen eser hangisidir?

Yirmiikinci Söz'dür.

4-) Birinci sorudaki "neden başka eller karışamıyor?" ifadesi hangi düşüncüyü yokluyor?

Allah'ın fiillerine ortak güçlerin katılabileceği iddiasını yokluyor.

5-) Cevabın başında bütün varlıkların ortak olarak neye delil olduğu söyleniyor?

Hepsinin zorunlu varlığa sahip olan Allah'ın varlığına ve kudretine parlak delil olduğu söyleniyor.

6-) Göklerin ve yerin yaratılışı neden sıradan bir olay gibi değil de çok güçlü bir kanıt gibi gösteriliyor?

Çünkü bu büyük düzen, kendi kendine olamayacak kadar kapsamlı ve hikmetlidir.

7-) Göklerin ve yerin yaratılışının delil gösterilmesi, insanı hangi gözlem alanına yöneltir?

Etrafındaki kâinata ve onun düzenine bakmaya yöneltir.

8-) Metinde daha önce zerreden yıldız kadar gösterilen işaretlerin burada hangi maksada hizmet ettiği anlaşılıyor?

Her seviyede birlik mührünü gösterip ortaklığı reddetmeye hizmet ettiği anlaşılıyor.

9-) Metne göre inkârcı tarafın temel zayıflığı nedir?

İddiasını destekleyecek gerçek bir delil ortaya koyamamasıdır.

11sinif 32-soz-p19-2-mevkif-1-maksad-birinci-sual-ve-semavat-arzdan-tevhid-deliline-giris - Set 6 - CEVAPLAR

1-) Bu metinde işlenen birinci soru, iman esaslarından hangisiyle doğrudan ilgilidir?

Allah'ın birliğiyle ilgili iman esasıyla doğrudan ilgilidir.

2-) İlk maksatta söz alan karşı taraf, kendi görüşü adına neyi ortaya koyamadığını itiraf ediyor?

Varlıklar içinde şirk lehine bir dayanak ve pay ispat edemediğini kabul ediyor.

3-) Cevapta bütün varlıkların Allah'ın varlığına delil sayılması nasıl bir ispat yöntemidir?

Kâinatı topluca okuyan kapsamlı bir ispat yöntemidir.

4-) Kur'an'dan verilen örnekler neden özellikle yaratılış üzerinde duruyor?

Çünkü yaratılış, insanın gözleyebileceği en açık ilâhî işaretlerden biridir.

5-) Kur'an'ın herkesin anlayabileceği şekilde öne çıkardığı deliller nasıl nitelendiriliyor?

Açık, göz önünde ve insanı zorunlu olarak sonuca götüren deliller olarak sunuluyor.

6-) “Şirki tard eder” anlamındaki ifade, burada nasıl anlaşılmalıdır?

Ortaklık düşüncesini her alandan uzaklaştırmak şeklinde anlaşılmalıdır.

7-) Bu parçada şirk neden sadece yanlış bir inanç değil, aynı zamanda dayanaksız bir iddia gibi sunuluyor?

Çünkü varlık âleminde onu destekleyen bir delil gösterilemiyor.

8-) Bu bölümde “vesvese” ile “delil” arasında nasıl bir karşıtlık kuruluyor?

Vesvesenin temelsiz olduğu, delilin ise kâinat çapında sağlam ve açık bulunduğu gösteriliyor.

9-) Bütün parçayı dikkate alırsak, muhataba verilmek istenen ana ders nedir?

Varlığa dikkatle bakan kişinin Allah'ın birliğini göreceği ve şüpheye kapılmaması gerektiğidir.